

(8)

TA EI USKUNUD ENDASSE

Ometi leidis ta, et on olemas Kõrgem Jõud, kes uskus temasse rohkem kui ta ise. Nii sündis AA Chicagos.

KASVASIN üles Ohio osariigis ühes Akroni lähedal asuvas väikelinnas, kus elu kulges sarnaselt iga teise keskmise väikelinna omaga. Olin väga huvitatud spordist ning tänu sellele ja vanemate mõjule ei joonud ega suitsetanud ma põhikoolis ega keskkoolis.

Kõik see muutus, kui asusin kolledžisse õppima. Pidin kohanema uue seltskonna ja kaaslastega ning tundus, et joomine ja suitsetamine on mõistlikud tegevused. Kolledžis ja mitu aastat pärast seda jõin normaalselt, piirdudes nädalavahetustega.

Pärast koolist lahkumist asusin tööle Akronis ja elasin vanemate juures. Kodune elu avaldas taas piiravat mõju. Arvestasin vanemate tunnetega ja varjasin joomist nende eest. See jätkus kuni mu kahekümne seitsmenda eluaastani. Siis hakkasin reisima, minu tööpiirkonnaks said Ameerika Ühendriigid ja Kanada. Kuna mul oli nii palju vabadust ning piiramatut kuluarve, hakkasin peagi igal õhtul jooma, lollitades end, et see kõik kuulub töö juurde. Nüüd tean, et 60 protsenti ajast jõin üksi, mitte koos klientidega.

1930. aastal kolisin Chicagosse. Varsti pärast seda, suuresti majandussurutise tõttu, avastasin, et mul on palju vaba aega ja väike hommikune jook aitab. 1932. aastaks jõin juba kaks-kolm päeva järjest. Samal aastal

sai mu naisel minu joomisest kodus täiesti villand ja ta helistas mu isale Akronisse, et too mulle järele tuleks. Ta palus minuga midagi ette võtta, sest tema ei suutnud. Ma olin talle tülgastav.

See oli algus viieaastasele edasi-tagasi pendeldamisele minu Chicago kodu ja Akroni vahel, et kaineks saada. Sel perioodil muutusid joomingud järjest sagedasemaks ja kestsid kauem. Kord tuli isa koguni Floridasse, et aidata mul kaineks saada, kui hotelli juhataja talle helistas ja ütles, et kui isa tahab mind veel elusana näha, peaks ta kiiresti kohale saabuma. Mu naine ei suutnud mõista, miks ma isa jaoks kaineks saan, aga tema jaoks mitte. Nad said kokku ja isa selgitas talle, et ta lihtsalt võttis mul püksid, kingad ja raha ära, et ma ei saaks alkoholi osta ja ma lihtsalt pidin kaineks saama.

Ükskord otsustas ka mu naine seda katsetada. Leidnud kõik korterisse ära peidetud pudelid, võttis ta mu püksid, kingad, raha ja võtmed ära, viskas need tagumise magamistoa voodi alla ning pani ukse lukku. Kella üheks öösel olin meeleheitel. Leidsin paari villaseid sokke, mingid valged flanellpüksid, mis olid mulle põlvini, ning vana jope. Tõmbasin esiukse niimoodi kinni, et pääseksin tagasi sisse, ja läksin välja. Puhus jääkülmu. Oli veebruar, maa oli kaetud lume ja jääga ning ma pidin jalutama neli kvartalit lähima taksopeatuseni, kuid kohale ma jõudsin. Lähimasse baari sõites luiskasin taksojuhile, kui hoolimatu inimene mu naine on ja kui vääriti ta mind mõistab. Selleks ajaks, kui me baari jõudsime, oli ta valmis mulle oma raha eest liitri alkoholi ostma. Kui me siis tagasi korterisse jõudsime, oli ta valmis kaks-kolm päeva ootama, kuni ma oma tervise korda saan, et saaksin alkoholi ja sõidu eest tasuda. Olin hea müügimees. Mu naine ei saanud järgmisel hom-

mikul aru, kuidas ma sain rohkem täis olla kui eelmisel õhtul, kui ta mu pudelid ära oli võtnud.

Pärast eriti raskeid jõule ja aastavahetust võttis isa mind 1937. aasta jaanuari alguses uuesti käsile, et teha läbi tavapärane kainestamisrutiin. See tähendas kolm-neli ööpäeva ringi tammumist, kuni soostusin sööma. Seekord oli tal ettepanek. Ta ootas, kuni olin täiesti kaine ja rääkis mulle päev enne seda, kui pidin tagasi Chicagosse sõitma, väikesest meeste rühmast Akronis. Tuleb välja, et neil oli sama probleem mis minul, kuid nad olid selle vastu midagi ette võtnud. Väidetavalt olid nad kained, õnnelikud ja eneseväärikuse ning naabrite lugupidamise tagasi võitnud. Ta mainis neist kahte, keda olin aastate jooksul tundnud ja soovitas mul nendega rääkida. Minu tervis oli aga taastunud ja pealegi, arutlesin endamisi, olid nad palju hullemad kui mina võiksin kunagi olla. Alles aasta eest olin ma näinud Howardit, endist arsti, kes nuias joogi jaoks kümnesendist. Nii madalale ma ei langeks. Mina oleksin vähemalt kakskümmend viis senti küsinud! Niisiis ütlesin isale, et saan ise hakkama ning ma ei joo kuu aega tilkagi ja pärast seda joon ainult õlut.

Minu suhtumine oli täiesti muutunud, kui isa mitu kuud hiljem jälle Chicagosse mind üles korjama tuli. Ma kibelesin talle teatama oma soovist abi saada. Kui Akroni meestel on midagi, siis tahan ka mina seda ja teen selle saamiseks kõik. Alkohol oli minust võitu saanud.

Mäletan veel väga selgelt, kuidas ma kell üksteist õhtul Akronisse jõudsin ja sellesama Howardi voodist välja ajasin, et ta mind aitaks. Sel õhtul jutustas ta mulle kaks tundi oma lugu. Ta rääkis, et oli teada saanud, et joomine on surmaga lõppev haigus, mis koosneb aller-

giast ja kinnisideest. Kui joomine on muutunud harjumusest kinnisideeks, oleme täiesti lootusetud ja meid ootab ees kas eluaegne hullumaja või surm.

Ta rõhutas väga oma suhtumise muutumist elu ja inimeste suhtes ning enamik tema varasematest hoiakutest olid olnud minu omadele väga sarnased. Vahepeal tundus, et ta jutustab minu lugu! Olin arvanud, et olen teistest täiesti erinev ning hakanud pisut ära keerama. Eraldusin üha enam ja enam ühiskonnast, tahtes olla oma pudeliga üksi.

Siin oli mees, kellel oli põhimõtteliselt samasugune ellusuhtumine, selle vahega, et ta oli midagi ette võtnud. Ta oli õnnelik, elu oli nauditav, inimesed valmistasid talle rõõmu ning ta hakkas oma arstipraksist tagasi saama. Mõeldes sellele esimesele õhtule, mõistan, et mul tekkis esmakordselt lootus. Tundsin, et kui see on õnnestunud temal, siis võib see juhtuda ka minuga.

Järgmise päeva pärastlõunal ja õhtul külastasid mind veel kaks meest, kes jutustasid mulle oma lood, ning rääkisid, mida nad teevad sellest traagilisest haigusest tervenemiseks. Nende olekust kiirgas rahulikkust, rõõmu ja hingerahu. Järgmise kahe või kolme päeva jooksul suhtles minuga veel käputäis tegelasi sõpruskonnast, kes julgustasid mind ja rääkisid, kuidas nad püüavad seda tervenemisprogrammi oma ellu rakendada ja millist rõõmu see neile pakub.

Esimesel koosolekul lubati mul osaleda alles pärast seda, kui kaheksa või üheksa inimest olid mind põhjalikult juhendanud. Toimus see ühe kodu elutoas ning seda juhtis Bill D., esimene inimene, kellega Bill W. ja dr Bobi töö oli vilja kandnud.

Koosolek koosnes vast kaheksast-üheksast alkohoolikust ja nende seitsmest või kaheksast naisest. See

erines praegustest koosolekutest. Suurt AA raamatut ei olnud veel kirjutatud ja muud kirjandust peale mõnede usuliste brošüüride neil kasutada ei olnud. Programmi anti edasi suusõnaliselt.

Koosolek kestis tund aega ja lõppes meieisapalvega. Pärast seda suundusime kõik kööki, kus jõime kohvi, sõime sõõrikuid ja arutlesime kuni varaste hommikutundideni.

Kogu see koosolek avaldas mulle väga muljet, lisaks see, kui rõõmsad nad vaatamata oma materiaalsete vahendite nappusele olid. Suure majanduslanguse ajal olid selles väikeses rühmas kõigil rahaprobleemid.

Esimesel reisil viibisin Akronis kaks või kolm nädalat, püüdes ammutada nii palju kui võimalik endasse seda programmi ja filosoofiat. Et näha, kuidas pered programmi ellu rakendavad, olin väga palju aega koos dr Bobiga, kui tal mahti oli. Veetsin aega veel paari-kolme inimese kodus, üritades näha, kuidas kogu perekond programmi järgi elab. Igal õhtul kohtusime kellegi pool, jõime kohvi, sõime sõõrikuid ning veetsime koos seltskondliku õhtu.

Päev enne Chicagosse naasmist kutsus dr Bob mind enda kontoris. Tal oli vaba pärastlõuna ja me käisime kolme-nelja tunni jooksul põhjalikult läbi Kuuest Sammust koosneva programmi, nagu see tol ajal oli. Need kuus sammu olid:

1. Täielik enese kahandamine.
2. Toetumine Kõrgemale Jõule ja temalt juhatuse saamine.
3. Moraalne inventuur.
4. Pihtimine.
5. Hüvitamine.
6. Jätkuv töö teiste alkohoolikutega.

Moraalse inventuuri juures tõi ta välja mitu minu halba iseloomujoont või puudust nagu isekus, ülbus, armukadedus, hoolimatus, sallimatus, tujutus, sarkasm ja vimmapidamine. Me arutasime need põhjalikult läbi ja lõpuks küsis ta minult, kas ma soovin, et need iseloomupuudused minult kõrvaldatakse. Kui ma vastasin jaatavalt, põlvitasime mõlemad tema laua juures ja palvetasime, paludes mõlemad, et need puudused eemaldataks.

Mul on see pilt väga selgelt meeles. Isegi kui ma peaksin elama saja-aastaseks, jääb see mulle eredalt meelde. See oli väga muljetavaldav ning ma soovin, et iga AA-lane saaks tänapäeval kogeda sellist toetust oma tugiisikult. Ma arvan, et aitas ka see, kuidas dr Bob rõhutas väga tugevalt usulist vaatenurka. Tean, et minule oli see abiks. Seejärel juhatas dr Bob mind läbi hüvitamise sammu, kus ma koostasin nimekirja kõigist inimestest, kellele olin kahju teinud, leides moodused ja vahendid, kuidas aegamisi seda kahju heastada.

Langetasin sel ajal mitu otsust. Esiteks otsustasin, et proovin luua rühma Chicagos. Teiseks otsustasin, et pean käima vähemalt iga kahe kuu tagant Akronis koosolekutel, kuni mul õnnestub Chicagos rühm käivitada. Kolmandaks otsustasin, et pean seadma programmi kõige muu ees esikohale, sealhulgas oma pere ees, sest kui ma ei suuda jääda kaineks, kaotan ma nad niikuinii. Ilma kainuseta kaotaksin ka töö. Kui mul pole kainust, ei ole mul ka sõpru. Tol hetkel olidki ainult mõned järel.

Järgmisel päeval pöördusin tagasi Chicagosse ja alustasin oma niinimetatud sõprade või joomakaaslaste seas jõulist kampaaniat. Nende vastus oli alati sama:

kui neil seda kunagi vaja läheb, võtavad nad minuga kindlasti ühendust. Küllastasin vaimulikku ja ühte arsti, keda vanast ajast tundsin, ja nemad omakorda uurisid, kui kaua olen kaine olnud. Kui vastasin, et kuus nädalat, olid nad viisakad ja ütlesid, et võtavad minuga ühendust, kui mõnda alkoholiprobleemiga inimest kohtavad.

Siinkohal tuleb vist lisada, et kulus üle aasta, enne kui nad minuga ühendust võtsid. Reisidel Akronisse, et oma vaimu taastada ja teiste alkohoolikutega töötada, pärisin dr Bobilt aru selle viivituse kohta. Mis mul viga on, et asjad ei edene? Ta vastas alati: „Kui sina oled õigel teel ja aeg on õige, siis Jumal juhib. Sina pead alati valmis olema ja jätkama kontaktide loomist”.

Mõni kuu pärast oma esimest visiiti Akronisse tundsin end üsna üleolevalt ja arvasin, et mu naine ei kohtle minusugust auväärset kodanikku piisavalt aupaklikult. Niisiis jõin end meelega purju – lihtsalt selleks, et talle näidata, kuidas ta asjast aru ei saa. Nädal hiljem läks mul vaja üht vana sõpra Akronist, kes kulutas kaks päeva, et mind kaineks teha. See oli minu õppetund, et moraalne inventuur ei tohi jääda vaid ühekordseks. Alkohoolik peab jätkama igapäevast inventuuri, kui soovib terveneda ja tervenenuks jääda. See oli minu ainus libastumine. Sain väärt õppetunni. Suvel 1938, peaaegu aasta pärast oma esmast kontakti Akroniga, pöördus minu poole mu ülemus, kes oli programmist teadlik. Ta küsis, kas ma saaksin aidata ühte ta müügi-meest, kes väga palju joob. Läksin vaimuhaiglasse, kus seda meest kinni peeti ja avastasin oma üllatuseks, et ta oli huvitatud. Ta oli juba pikka aega tahtnud oma joomisega midagi ette võtta, kuid ei osanud. Veetsin temaga mitu päeva, kuid ma ei tundnud end piisavalt

pädevana, et talle ise programmi edasi anda. Seega panin talle ette sõita paariks nädalaks Akronisse, mida ta ka tegi, elades seal ühe AA perekonna juures. Kui ta tagasi tuli, pidasime peaaegu iga päev koosolekuid.

Paar kuud hiljem tuli Chicagosse elama üks mees, kes oli olnud kontaktis Akroni rühmaga. Nüüd oli meid kolm, kes jätkasid üsna regulaarselt mitteametlike koosolekute pidamist.

Kevadel 1939 trükiti Suur Raamat ja meile saadeti New Yorgi kontorist kaks päringut, mis olid ajendatud veerandtunnisest raadiosaatest. Kumbki neist kahest ei tahtnud abi enda jaoks. Üks neist oli ema, kes soovis oma poja heaks midagi ette võtta. Soovitasin talle, et ta võiks pöörduda oma poja kirikuõpetaja või arsti poole ja ehk soovitavad nemad talle AA programmi.

Tema poja noor arst võttis ideest kohe tuld ja kuigi ta ei suutnud poega veenda, leidis ta kaks teist kandidaati, kes olid sellest programmist huvitatud. Meie kolm tundisime, et me ei ole ülesande kõrgusel ja pärast mõnda kohtumist veensime kandidaate, et ka nemad peaksid minema Akronisse, kus nad saaksid näha kogenumat rühma tegutsemas.

Samal ajal mõistis üks teine arst Evanstonis, et programmil on potentsiaali ja saatis meie juurde ühe naise, et me temaga midagi ette võtaksime. Naine oli täis entusiasmi ja käis samuti Akronis. Pärast tema naasmist 1939. aasta sügisel hakkasime kord nädalas pidama ametlikke koosolekuid ja oleme seda jätkanud ning laienenud.

Aeg-ajalt on mõnele meist antud võimalus näha, kuidas väikesest seemnest võrsub hiiglaslik headus. Minul on olnud selline võimalus nii üleriigiliselt kui ka oma kodulinna. Käputäiest liikmetest Akronis oleme

laienenud üle maailma. Ühest mehest, kes sõitis Chica-gost Akronisse, oleme nüüd kasvanud enam kui kuue tuhande liikmeni.

Kuigi see väide võib näida kulunud, on viimased kaheksateist aastat olnud minu elu kõige õnnelikumad. Kui ma oleks jätkanud joomist, siis ma ei oleks saanud viimast viitteist aastat nautida. Arstid olid andnud mulle enne joomise lõpetamist kõige rohkem kolm aastat elada.

Hilisemas elus olen endale leidnud eesmärgi mitte suurte saavutuste kaudu, vaid igapäevases tegutsemises. Varasemate aastate hirmud ja ebakindlus on asendunud julgusega igale päevale vastu astuda. Vanad kannatamatud püüdlused maailma vallutada on asendunud sellega, et lepin asjadega sellistena nagu nad on. Olen lõpetanud tuuleveskitega võitlemise ja püüdnud selle asemel täita igapäevaseid väikesi ülesandeid, mis on iseenesest tähtsusetud, küll aga täisväärtusliku elu lahutamatu osa.

Seal, kus mind kunagi pilgati, põlati ja haletseti, tunnen nüüd paljude inimeste austust. Seal, kus olid kunagi juhututtavad ja heade-aegade-semud, on mul nüüd hulk sõpru, kes võtavad mind just sellisena, nagu ma olen. Oma AA-s veedetud aastate jooksul olen sõlminud palju tõelisi, ausaid ja siiraid sõprussuhteid, mida pean alati kalliks.

Enda hinnangul olen tagasihoidlikult edukas mees. Minu materiaalne varandus ei ole suur. Küll aga on mu varanduseks sõprussuhted, julgus, enesekindlus ja aus hinnang oma võimetele. Eelkõige olen saavutanud kõige suurema, mis võib ühele inimesele osaks saada. Selleks on armastus ja mõistmine armuliselt Jumalalt.

Tema on tõstnud mind alkohoolsest risuhunnikust usaldusväärsele positsioonile, kus olen saanud nautida rikkalikku tasu, mis tuleneb pisukese armastuse väljendamisest teiste inimeste vastu ja nende teenimisest, nii hästi kui ma suudan.